

ἐπαρακαλέσασιν τὸν μισὲρ Λουρέντζο ἢ Μαρία γυναῖκα τοῦ Δήμα Μα |
ζαράκη μὲ τοὺς υἱοὺς τῆς τὸν Γκίνη καὶ τὸν Ἰωάννην ὅτι νὰ τῶν τὰ ἀφήσῃ
νὰ τὰ κρατοῦσιν | ἀκό(μη) χρόν(ους) 2, ἥγουν δύο, καὶ ἀπομένουσι χρεο-
φειλέτες εἰς τὸν μισὲρ Λουρέντζο | ἢ Μαρία καὶ ὁ Γκίνης καὶ ὁ Ἰω(άννης)
διὰ τὰ ἄνωθ(εν) πράμ(ατα), μὲ τοῦτο νὰ μετεχένουσιν εἰς τὸ | μισὸν διά-
φορον καὶ εἰς τὴν μισὴν ζημίαν ἢ Μαρία καὶ ὁ Ἰω(άννης) καὶ ὁ Γκίνης μὲ
τὴν γυναῖ | καν του τὴν Πίλια τὴν ἄλλην |μισή| τάζοντας ὅτι νὰ εὐρεθοῦσιν
κεφάλια σωστὰ καθὼς φαίνεται | γραμμένο εἰς τὴν γραφὴν ὅπου ἔκαμεν ὁ
κὺρ Ἰω(άννης) Στρατηγόπουλος καὶ ὁμπλιγά | ροντάς τονε τὰ καλά τους
στεκούμενα καὶ περιπατούμενα παρόντα καὶ μέλλοντα | χωρὶς κοντρά-
στιον κανένα. Καὶ ὁ μισὲρ Λουρέντζος τάζεται ὅτι νὰ μὴν τῶν ἐπά | ρη
κανίσκιν μήτε ζῶον φιλικόν, μόνον νὰ ἐβγάνουσιν πᾶσα χρόνον τοῦ μισὲρ
Λουρέν | τζου ὀκτὼ ρίφια ἀρσενικὰ καὶ τότες νὰ μοιράζουσιν, ἀκό(μη)
ἀπὸ τὴν σήμερον | καὶ ὁμπρός ἂν ἠθέλασιν δείξει πὼς ἤδελ(εν) φάγει
ζῶον φιλικόν ὁ μισὲρ Λουρέντζος | τάζεται νὰ τῶν ἐδίδῃ διὰ τὸ ἓνα δέκα
καὶ ὅ,τι διάφορον ἤδελεν εὐρεθῇ ἀπὸ τυρὶ | καὶ ρίφια νὰ τὰ μοιράζου-
σιν εἰς τὴν μέση ἐβγάνοντας τὰ ὀκτὼ ρίφια καθὼς | εἴπαμεν ἄνωθ(εν),
ἀκό(μη) τάζοντας ὅτι τὸ μερδικόν τωνε τὸ τυρὶ νὰ μὴν ἠμποροῦσι | νὰ τὸ
χρεώσουσιν ἄλλου μόνον τοῦ μισὲρ Λουρέντζου. Ἡ ὁποία γραφὴ ἐγίνη
μὲ τὸ θέλημα | τῆς ἀρχόντισσας τῆς κυρα-Μαρούλας μάνα τοῦ μισὲρ
Λουρέντζου Πατέ. Καὶ διὰ πίστῳσιν καὶ βεβαίῳσιν τῆς παρούσης γραφῆς
ἐποιήσαμεν μάρτυρ(ες) | παρακλητοὺς τ(ὸν) σὲρ Τζῳρτζον Ντεκαμίλη
καὶ μαστρο-Τζάννε Κρητικόν καὶ κὺρ Ἰω(άννην) | Κουλουρίδην.
(νοταριακό σῆμα αριστερά ἀπὸ τὴν υπογραφή) Ἐγὼ πα(πα) γιανούλ(ης)
κωνστάντιος δυμόσιος ὑπὸ βασιλικ(ῆς) ἐξουσί(ας) | νοτάριος παρα-
κληθ(εῖς) ἔγραψα τὰ ἄνωθ(εν) μετὰ πάσ(ης) ἀληθί(ας).

* Το ἐγγράφο ἔχει δημοσιευθεῖ ἀπὸ το Δ. Ι. Πολέμη, «Οἱ Αφεντότοποι τῆς Ἀν-
δρου», Ἄνδρος 1995, 140-142, α/α 15. Ξαναδημοσιεύεται στὴν παρούσα ἐκδόση
για τὴν πλήρη παρουσίαση τοῦ Κώδικα.

138*

Παντολέων Μηνιάτης

Ψυχικό

14 Απριλίου 1576

Κόπια ἀπὸ τὸ καθολικὸν οἰκειόχειρον τοῦ ποτὲ κὺρ Παντολέου | Μη-
νιάτη καὶ νοτ(αρίου).

† Εἰς δόξαν Χ(ριστο)ῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θ(ε)οῦ ἡμῶν ἀμήν. αφος', μηνὶ
Ἀπριλ(ίῳ) ιδ', εἰς τὴν Ἀξί(αν) εἰς τὸ μονα | στήριν τῆς Ἀγιωτάτης Ἀγ-

ἄγγελοχαιρέτιστος, ἔμπροσθ(εν) τῶν ὑποκάτωθ(εν) γεγραμμέν(ων) καὶ πα-
 ρακαλετῶν μαρτύρων ἐνεφα | νίσθην ἐκεῖ κατὰ παρρησί(ας) ἡ ἀρχόν-
 τισσα ἡ Μαρία γυνὴ τοῦ μισερ Νικολοῦ Κρουσέντζου, ἡ ὁποία ἔ | χοντας
 ὁν νοῦν της καὶ τὴν ὑγεί(αν) καὶ τὴν γλῶτταν καθαρὰν θέλει οἰκεία
 της βουλῇ καὶ θελήσεως καὶ κάμνει τὸ παρὸν | ψυχικόν εἰς ἄφεσιν τῶν
 ἁμαρτιῶν αὐτινῆς καὶ τῶν γονέων της, Γροικώντας πρὸς τὸ ἄνωθ(εν)
 γεγραμμένον μοναστήριν, | τοῦ ὁποίου θέλει καὶ ἀφήνει ἀποθανώντας
 της εἰς ψυχικὸν καὶ εἰς ὄνομα ψυχικοῦ ὅ,τι δὲ ἄρα καὶ ἂν ἔχη | ἀπὸ
 λογαριασμὸν τῶν γονέων της καὶ ἀπὸ πᾶσα ἄλλης λογῆς μόδον καὶ ἰ τρό-
 πον καὶ ὅ,τι ἄλλον ἤδελεν ἀκι | στάρει ἕως ὅλην της τὴν ζωὴν, στάμπελε,
 μόμπιλε, ἔττι ἀπὸ τὰ περασμένα, ὅπου εἶναι ἀπὸ προικίον της, | ὡσὰν
 ἐκεῖνα ὅπου ἐκάμασιν καὶ θέλουν κάμειν μὲ τὸν ἄνωθέν της συμβίον
 θέλει θεληματικῶς καὶ | ἀφήνει τα τοῦ λεγόμενου μοναστηρίου αἰωνίως,
 ἡγουν ο διὰ τὴν ψυχὴν της, ὡς ἄνωθ(εν), καὶ ποτὲ διὰ κα | νέναν καιρὸν
 κανεῖς ἀπὸ τοὺς ἐδικούς της νὰ μὴν ἔχη τρομήξει νὰ κοντραδίρη στὸ λε-
 γόμενον ψυχικὸν | εἰς βάρηταν τῆς Κερᾶς μας καὶ εἰς ἄραν καὶ κατάραν
 τῶν γονέων μου καὶ ἐμοῦ τῆς ἁμαρτωλῆς καὶ τοῦτο ἔστον | τας καὶ ἐγὼ
 ὡσὰν κερά καὶ νοικοκερά τῶν πραγμάτων μου ἐμπόρουν καὶ ἐμπορῶ νὰ
 τ' ἀφήσω, ὅπου μοῦ φανεῖ | δίχως κοντραδιτζιὸν κανενός, τ' ἀφήνω τὸ
 λοιπὸν τοῦ λεγόμενου μοναστηρίου τῆς Κερᾶς μας τῆς Ἀγγελοχαιρέτι
 | στος ὡς ἄνωθ(εν), μὲ τὴν κοντετζιὸν ἐτούτην, νὰ μὴν ἡμποροῦν ποτὲ
 νὰ πουληθοῦν, μηδὲ νὰ χαριστοῦν, μηδὲ ν' ἀ | λιεναριστοῦν, μόνον νὰ
 εἶναι τῆς Κερᾶς μας τῆς ἄνωθεν Ἀγγελοχαιρέτιστος αἰωνίως εἰς γοβέρ-
 νον τῶν π(ατέ)ρων) ὅπου δέ | λουν εἵσταιν εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριν ἀπὸ
 τὸ ὄρδινε τῶν πρεδικαδόρων, καθὼς εἶναι τὴν σήμερον ὁ εὐλαβέστατος
 | πατέρας φρα-Τομάζος Πελεγρῆς, ὁ Κρητικὸς καὶ διδάσκαλος τῆς
 θεολογία(ας), καὶ ἰ σὲ πὲρ σόρτε νὰ λείπη ἀπ' αὐτοῦνον | τὸ ὄρδινε τῶν
 πρεδικαδόρων ἀπ' αὐτὸν τὸ μοναστήρι, θέλει ὅτι αὐτά της τὰ πράγμα-
 τα, ἔτις στάμπελε ὡσὰν | μόμπιλε, νὰ τὰ ρετζιβέρη καὶ νὰ τὰ γοβερνάρη
 καὶ νὰ τὰ σκοδέρη ὁ ντεγᾶνος τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως ὅπου |
 θέλει εἵσται, διότις θέλει νὰ μὴ γίνεται λάθος, | ὁ ὁποῖος καὶ δίχως
 κανένα ἰγκάνο νὰ 'ναι κρατημένος, | νὰ δίδῃ καλὸ λογαριασμὸν εἰς
 πᾶσα πράγμα. Καὶ ἂν κανένας ντεγᾶνος θέλει ἀποθάνει, ὁ διάδοχός
 του καὶ οἱ | διαδόχοι τῶν διαδόχων του νὰ τὰ ρετζιβέρουν καὶ νὰ δίδουν
 καλὸν λογαριασμὸν καὶ σωστὸν εἰς ὅσον καιρὸν καὶ χρό | νους ἤδελεν
 λάχει νὰ λείπουν ἢ νὰ λείπη τινὰς ἀπ' αὐτὸν τὸ ὄρδινε τῶν πρεδικαδό-
 ρων. Ἀκόμη ξεκαθαιρνᾶ καὶ | λέγει καὶ θέλει ὅ, τι μόμπιλέν της ὅλον,
 ὅπου θέλει βρεθῇν εἰς τὸν θάνατόν της νὰ τυχαῖνη νὰ πουληθῇ νὰ γίνε
 | ται μπενεφίτζιον τῆς ἐκκλησίας, ἡγουν τοῦ ρηθέντος μοναστηρίου,
 καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ οὕτως θέλει ὅτι ἡ παροῦσα της νὰ εἶναι | βεβαία καὶ
 ἀχάλαστος καὶ ἀνισῶς καὶ νὰ 'χη ἄλλην γραφὴν καμωμένην ὁ γραφές,

θέλει νὰ εἶναι νουλάδες, καλὰ καὶ καμμί(αν) | δὲν ἤκαμ(εν) ποτέ της, μόνο τὴν παροῦσαν ἐτούτην ἀλλ[ὰ] μηδὲ ἄλλην θέλ(ει) καὶ παίρνεται νὰ μὴν ἤμπορῇ νὰ κάμη κόν | τρα ἐτουτηνῆς τῆς γραφῆς καὶ ἂν τὴν κάμη, νὰ μὴν [ξί]ξη εἰσὲ καμμί(αν) κρίσ(ιν), μόνον ἐτούτη νὰ εἶναι ἡ πρώτη της καὶ | ἡ ὕστερή της. Παρακαλώντας αὐτὴ ἡ ἀρχόντισσα μὲ καλὴν της ὄρεξιν καὶ ἀξιοπίστους καὶ παρακαλετ(οὺς) μαρτύρους, | μισὲρ Τζαννέτο Συρῖγον καὶ ἀπογεγραμμένος οἰκεοχείρως μισὲρ Τζώρ-τση Ντεναξί(ας) καὶ ἀπογεγραμμ(ένος) οἰκειοχείρως, μαστρο-Νικολὸ Φερέτος.

Ἐμετετέθη ἡ παροῦσα διὰ τοῦ νῦν ἔτους αφπστ', μηνὶ Αὐγούστῳ ιδ', ὑπὸ χειρὸς κάμοῦ Νικολά(ου) ἱερέ(ως) τοῦ οἰκονό | μου τῆς ἀγιωτ(άτης) Μ(ητρ)οπόλ(εως) Ἀξί(ας) λόγ(ον) πρὸς λόγ(ον) εἰς φόβον Θεοῦ.

*Το έγγραφο ἔχει δημοσιευθεῖ ἀπὸ τον Ι. Βισβίξη, «Ναξιακά νοταριακά ἐγγραφα των τελευταίων χρόνων του Δουκάτου του Αἰγαίου (1538-1577)», ΕΑΙΕΔ, 4(1951), 98-99, α/α 79. Ξαναδημοσιεύεται στὴν παρούσα ἐκδόση γιὰ τὴν πλήρη παρουσίαση τοῦ Κώδικα.

139

Γιάκουμος Γρίσπος

Κατάλογος γιὰ χρέη-χρεώστες

1580, 15 Μαρτίου

1580 a di 15 [...] Marzo.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ μοῦ χρωστοῦσι στάμενα στὴ Μῆλο [πο' βόδια στή-κασι] γιὰ λόγου τονε κατὰ πὼς | φαίνεται γραμμένο ἀπὸ χερὸς τοῦ μισὲρ Νικολοῦ Μιχελῆ καὶ κατζηλλιέρη ἐκεῖνο τὸ καιρὸ |

Πρῶτος Γιάννης τῆς Μαρίας γιὰ τὴ δουλειὰ πό 'καμα μὲ τὸμ(ισὲρ) Ἀντρία τοῦ Ξοφιᾶ τὸ καιρὸ τοῦ | καπετάνιου Φιλίππου καὶ ἐπλήρωσε τὴ μπάρτη του ὁποῖος μ(ισὲρ) Ἀντρίας ἐδῶ στὴ Ναξία | καταπὼς τὸ θέ(λει) μολογήσει ὀμπροστὰ στὴ κρίση τζικίνια δύο, ἥγου τ(ζικίνια) 2, ἄ(σπρα) 0
—Ο μισὲρ Φρατζέσκος Ταταράκης γιὰ τὶς μύλους ὁποῦ ἐπούλησε στὸ Βόλο τῷ Κρητικῷ | καὶ μολόγησέν τις ὁ μισὲρ Μικέλης Μοδῖνος καὶ πήραμέν τις καὶ βάλαμέν τις στὴ | κανάβα τὴν ἀφεντικὴ καὶ ἀπεκιὸ μέ 'πιασε ὁ Βαρδαλάχος καὶ πλέρωσέ | τες γιὰ ὄνομα ἐδικόν τονε ἔστοντας νὰ 'ναι φορτζάδος ἀπὸ τὸ Πρεβεδόρο | κὺρ Μᾶρκο Στέτα ὡς φαίνεται μὲ γραφὴ ἐδικὴν του πὼς ἤδωκ(εν) εἰκοσιπέντε | τζικίνια καὶ μὲ γραφὴ τοῦ μισὲρ Νικολοῦ Μιχελῆ τζικίνια τέσσερα, ἥγου. τ(ζικίνια) 4, ἄ(σπρα) 0